

AAM-002-001409   Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2016

Banking : Paper - IV

(Elective - I)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001409

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

સૂચના : બંને વિભાગના જવાબ મુજ્યુ ઉત્તરવહીમાં જ લખો.

વિભાગ-૧

૧ M.C.Q. : ૨૦

(૧) ડિલયરીગ હાઉસ સ્થાપનાનો વિચાર સૌપ્રથમ કોણે કર્યો ?

(A) ઈરવીન	(B) લોર્ડ ચોલસે
(C) ડબલ્યુ ઈવીટ	(D) થોમસ

(૨) ડેક વોરંટ ક્યાં પ્રકારનો દસ્તાવેજ છે ?

(A) બંદરને લગતો	(B) પોસ્ટને લગતો
(C) બેંકને લગતો	(D) પોલીસને લગતો

(૩) બેંકમાંથી નાણાં ઉપાડવા માટે કયા ફોર્મનો ઉપયોગ થાય છે ?

(A) વિઝ્રોલ ફોર્મ	(B) પે-સ્લીપ
(C) સેવિંગ ફોર્મ	(D) જનરલ ફોર્મ

(૪) RBIની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ ?

(A) ૧૯૫૦	(B) ૨૦૦૦
(C) ૧૯૪૭	(D) ૧૯૩૫

(૫) ગ્રાહકના વ્યવહારોની નોંધ કઈ બુકમાં કરવામાં આવે છે ?

(A) ચેક બુક (B) પાસબુક
(C) સ્કોરર બુક (D) મિનિટ બુક

(૬) જીવન વીમા પોલિસી શા માટે લેવામાં આવે છે ?

(A) રોકાણ માટે (B) નાણાં કમાવા માટે
(C) બચત માટે (D) જોખમ સામે રક્ષણ

(૭) નાબાઈની સ્થાપના કયારે કરવામાં આવી ?

(A) ૧૨ જુલાઈ ૧૯૮૨
(B) ૧૨ જુલાઈ ૧૯૮૨
(C) ૧૫ જુલાઈ ૧૯૭૨
(D) ૧૫ જુલાઈ ૧૯૮૨

(૮) વ્યાપારી બેંકો અમયાદિત શાખસર્જન કરે તો _____.

(A) ફુગાવો સર્જય
(B) મંદી સર્જય
(C) આર્થિક વિકાસ થાય
(D) આર્થિક અસ્થિરતા સર્જય

(૯) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોની સ્થાપના કયારે થઈ ?

(A) ૭ ઓક્ટો. ૧૯૫૬ (B) ૭ ઓક્ટો. ૧૯૬૬
(C) ૨ ઓક્ટો. ૧૯૮૫ (D) ૨ ઓક્ટો. ૧૯૭૫

(૧૦) શાખ શર્ખ કોના પરથી ઉતરી આવ્યો છે ?

(A) Credit (B) Cader
(C) Creder (D) Credere

(૧૧) વ્યાપારી બેંકોમાં ફુલ કેટલા વિભાગ હોય છે ?

(A) ૧ (B) ૨
(C) ૪ (D) ૫

(૧૨) ગ્રાહકના વ્યવહારોની નોંધ કઈ બુકમાં કરવામાં આવે છે. ?

(A) પાસ બુક (B) ચેક બુક
(C) સ્કોરર બુક (D) મિનિટ બુક

(૧૩) બેંકદર કોણા નક્કી કરે છે ?

(A) વ્યાપારી બેંક (B) સહકારી બેંક
(C) રિઝર્વ બેંક (D) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક

(૧૪) શાખ સર્જનની વ્યાખ્યા સુવ્યવસ્થિત કોણે આપી ?

(A) થોમસ (B) ફેડરિક બેનહામ
(C) લોડ ચોલસે (D) ઈરવીન

(૧૫) વાજનાં દરો કોણા નક્કી કરે છે ?

(A) નાણામંત્રી (B) પ્રધાનમંત્રી
(C) RBI (D) SBI

(૧૬) બેંકિંગ અંગેની કામગીરી બજાવતી મુખ્ય વ્યક્તિ કે કંપનીને શું કહેવાય ?

(A) મેનેજિંગ ડિરેક્ટર (B) મેનેજર
(C) બેંકર (D) ડાયરેક્ટર

(૧૭) ક્રિલયરીંગ હાઉસની શરૂઆત કઈ સાલમાં થઈ છે ?

(A) ૧૭૭૫ (B) ૧૭૮૦
(C) ૧૮૦૦ (D) ૧૮૫૦

(૧૮) ક્યા કાર્ડ દ્વારા ગ્રાહકના ખાતામાં જમા રકમ હોય તેના કરતાં વધુ ઉપાડવાની છૂટ મળે છે ?

(A) ATM (B) ડેબિટ કાર્ડ
(C) કેરેટ કાર્ડ (D) સ્માર્ટ કાર્ડ

(૧૯) તારણ એટલે શું ?

(A) કિંમતી ધાતુ
(C) જામણીરી

(B) મૂલ્યવર્ધિત મિલકતો
(D) મૂલ્યવાન વસ્તુઓ

(૨૦) કોસિગની વ્યાખ્યા કઈ કલમમાં આપવામાં આવી છે. ?

(A) કલમ - ૧૨૮, ૧૩૦
(C) કલમ - ૧૨૭, ૧૨૮
(B) કલમ - ૧૨૫, ૧૨૬
(D) કલમ - ૧૨૩, ૧૨૪

વિભાગ-૨

૨ કિલયરિંગ હાઉસનો અર્થ સમજાવી તેની કામગીરી વર્ણવો ?

૧૦

અથવા

૨ શાખસર્જન એટલે શું ? શાખસર્જનની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવો ?

૩ બેંક મેનેજરનાં કાર્યો જણાવો ?

૧૦

અથવા

૪ તારણ એટલે શું ? વિવિધ પ્રકારના તારણો વિશે ટૂંકમાં સમજૂતી આપો. ?

૪ ભારતમાં વિદેશી બેંકો વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો. ?

૧૦

અથવા

૫ આધુનિક વ્યાપારી બેંકોના પ્રણાલિકાગત કાર્યોની ચર્ચા કરો.?

૧૦

અથવા

૫ RBIનાં પ્રણાલિકાગત કાર્યો વિશે સમજૂતી આપો

૬ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

૧૦

(૧) સહકારી બેંકો
(૨) ભારતમાં ખાનગી બેંકો
(૩) રેલવે રસીદ
(૪) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક.

ENGLISH VERSION

Instruction : Write answers of both section in main answer sheet

SECTION - 1

1 M.C.Q. : 20

(1) Who initiated clearing house first ?
(a) Irvin (b) Lord Cholse
(c) W. Iwit (d) Thomas

(2) Which type of documents in Doc Warrant ?
(a) Related to port (b) Related to Post
(c) Related to bank (d) Related to police

(3) Which form is used to withdraw money from the b
(a) Withdrawal form (b) Pay slip
(c) saving form (d) General form

(4) In which year RBI was established ?
(a) 1950 (b) 2000
(c) 1947 (d) 1935

(5) In which book customers' transactions are recorded
(a) Cheque book (b) Pass book
(c) Scorer book (d) Minutes book

(6) Why the Life Insurance Policy is Purchased ?
(a) For Investment (b) For earning mon
(c) For savings (d) Protection agains

(7) When NABARD was established ?
(a) 12 July 1982 (b) 12 July 1992
(c) 15 July 1972 (d) 15 July 1982

(8) If commercial banks do unlimited credit creation _____.

- (a) Create inflation
- (b) Create depression
- (c) Do economic growth
- (d) Create economic instability

(9) When rural regional banks were established ?

- (a) 7 Oct. 1956
- (b) 7 Oct. 1966
- (c) 2 Oct. 1985
- (d) 2 Oct. 1975

(10) From which word credit is derived ?

- (a) Credit
- (b) Cader
- (c) Creder
- (d) Credere

(11) How many departments are there in Commercial Banks ?

- (a) 1
- (b) 2
- (c) 4
- (d) 5

(12) In which book customers transactions are recorded ?

- (a) Pass book
- (b) Cheque book
- (c) Scorer book
- (d) Minutes book

(13) Who decides the bank rate ?

- (a) Commercial Bank
- (b) Co-operative Bank
- (c) Reserve Bank
- (d) Regional Rural Bank

(14) Who had given proper definition of Credit Creation ?

- (a) Thomas
- (b) Fredric Benham
- (c) Lord Cholse
- (d) Irvin

(15) Who determine the rate of interest ?

- (a) Finance Minister
- (b) Prime Minister
- (c) RBI
- (d) SBI

(16) The main person or company, carrying out functions related to banking is called what ?
(a) Managing Director   (b) Manager
(c) Banker   (d) Director

(17) In which year clearing house was started ?
(a) 1775   (b) 1780
(c) 1800   (d) 1850

(18) By Which card customer can withdraw money more than his credit balance ?
(a) ATM   (b) Debit Card
(c) Credit Card   (d) Smart Card

(19) What is security ?
(a) Great value metal   (b) Value added assets
(c) Derivatives   (d) Valuable goods

(20) In which clause crossing has defined ?
(a) Clause - 129, 130
(b) Clause - 125, 126
(c) Clause - 127, 128
(d) Clause - 123, 124

SECTION - II

2 Explain the meaning of clearing house and describe its functions. 10

OR

2 What is credit creation ? Explain the different process of credit creation.

3 Discuss the functions of Bank Manager. **10**

OR

3 What is security ? Explain various types of securities in short.

4 Inform in short about Foreign Banks in India. **10**

OR

4 Discuss traditional functions of the modern commercial banks.

5 Explain functions about loan section and cash section in commercial banks. **10**

OR

5 Discuss traditional functions of RBI. .

6 Write short notes : (Any **Two**) **10**

- (1) Co-operative banks
- (2) Private Banks in India
- (3) Railway Receipt
- (4) Regional Rural Bank.
